

Commissie van Toezicht

Brugge - Ruiselede

Wat?

- In elke gevangenis bestaat een Commissie van Toezicht (CvT). Ze is opgericht door de minister. Boven de commissie staat een nationale raad: de Centrale Toezichtsraad voor het Gevangeniswezen.

Onze Commissie van Toezicht is bevoegd voor de gevangnissen van Brugge en Ruiselede.

- Samenstelling:
 - De commissie telt twaalf leden.
 - Ze worden benoemd door de Koning, voor een termijn van vier jaar. Die termijn kan eenmaal hernieuwd worden.
 - Minstens één werkend lid van de zittende magistratuur, één geneesheer en één advocaat zijn lid van de CvT.
 - De leden zijn vrijwilligers en doen dit onbezoldigd.

Taken

- Onafhankelijk **toezicht** houden
 - op de gevangenen waarvoor ze bevoegd zijn,
 - op de bejegening van de gedetineerden en
 - op de naleving van de voorschriften ter zake in de gevangenis waarbij zij is opgericht.

○ **Bemiddelen** tussen de directeur en de gedetineerden na melding van problemen met betrekking tot het verblijf in de gevangenis.

○ **Advies en inlichtingen geven** aan de minister en de Centrale Toezichtsraad over alles wat betrekking heeft op de behandeling van de gedetineerden en op de naleving van de voorschriften ter zake.

○ **Voorstellen doen** die zij passend acht, in de gevangenis waarvoor zij bevoegd is.

○ **Opstellen** van een **jaarsverslag** voor de Centrale Toezichtsraad.

- De leden van de Commissie van Toezicht hebben vrije toegang tot alle plaatsen en documenten in de gevangenis voor zover dit voor de uitoefening van de taken noodzakelijk is
- Zij hebben het recht zonder controle briefwisseling te voeren met de gedetineerden en zonder toezicht in contact te treden met hen
- De CvT nodigt de directeur uit op hun maandelijkse vergadering, indien de situatie dit vereist

Bevoegdheden

○ Wat kunnen wij wel?

- problemen behandelen met betrekking tot het leven in de gevangenis, die aan ons gesignaleerd worden
- bemiddelen met de directie
- luisteren

➤ wij zijn GEEN klachtencommissie zoals in de wet voorzien

○ Wat kunnen wij niet?

- formele klachten behandelen als klachtencommissie
- beslissingen van de directie vernietigen
- bindende uitspraken doen
- personeelsleden van de gevangenis berispen of sanctioneren

Probleem signaleren CvT (1)

Hoe kaart u als gedetineerde een probleem aan bij de CvT?

- Gedetineerden die dit wensen kunnen een **brief** schrijven naar de Commissie van Toezicht.
- Dit kan een gewone brief zijn. De Commissie behandelt elke brief die zij ontvangt.
- Er bestaat een speciaal daartoe opgemaakt **formulier**. De Commissie geeft er de voorkeur aan dat dit formulier gebruikt wordt.
- Op elke sectie kan u dit formulier verkrijgen. Het is ook beschikbaar bij de medewerkers van het J W W (Justitieel Welzijnswerk) .

Probleem signaleren CvT (2)

- Bovenaan op dit **formulier** kan u **aankruisen of uw naam vermeld mag worden**. Dit is belangrijk: ook als u het formulier niet gebruikt geeft u best aan of we uw naam wel of niet mogen vermelden wanneer we uw probleem bespreken met de directie.
- Wij behandelen alle brieven immers **vertrouwelijk**. Dit betekent dat wij, – wanneer uw naam niet mogen vermelden, – uw probleem in algemene termen zullen bespreken met de directie, zonder uw naam te noemen. Alleen als u zelf duidelijk aangeeft dat we uw naam mogen noemen bij de directie, zullen wij dit ook doen.
- U kan uw brief posten op uw afdeling. Op het klassement van de verschillende afdelingen bevinden zich **brievenbussen** van de CvT. Deze worden twee keer per maand geledigd in Brugge en één keer per maand in Ruiselede.

Behandeling brieven (1)

Wat gebeurt er met de brieven?

- Twee leden van de Commissie van Toezicht zijn beurtelings gedurende één maand maandcommissaris. Het zijn de maandcommissarissen die uw brieven behandelen.
- Na melding van een probleem volgt ofwel een schriftelijk antwoord ofwel een mondeling gesprek met de betrokkene.
- Het probleem wordt, indien nodig, besproken met de andere leden van de Commissie (op de maandelijkse vergadering van de CvT), met de directie of met beide.
- Soms vragen we uw dossier op bij de griffie, of doen we navraag bij het secretariaat, bij de boekhouding of bij een andere dienst. Pas nadien bezorgen wij u een antwoord.

Behandeling brieven (2)

- Het gebeurt dat wij u eerst uitnodigen voor een gesprek ter verduidelijking van uw probleem. Nadien bespreken wij dit met de directie en/of met de andere commissieleden. Misschien zoeken we nog een en ander op of moet de directie navraag doen in Brussel. Pas wanneer dit alles gebeurd is, volgt uiteindelijk een schriftelijk antwoord.
- Soms krijgt u ons antwoord dus zeer snel, soms kan het enkele maanden duren voor we alle gegevens verzameld hebben om u een antwoord te bezorgen.
- Er kan ook tijdverlies ontstaan indien u ons in uw eerste brief niet laat weten of wij uw naam mogen noemen bij de directie. In dergelijk geval gebeurt het dat wij u aanschrijven om dit te weten te komen.

Behandeling brieven (3)

- Wij beschouwen elke brief als vertrouwelijk. Betekent dit dat niemand weet dat u contact opnam met de CvT?
- Neen. Er zijn altijd wel enkele personeelsleden op de hoogte dat u de Commissie van Toezicht contacteerde. Wanneer wij u een antwoordbrief bezorgen, wanneer wij u uitnodigen voor een gesprek, wanneer wij uw dossier opvragen, ... dan is het duidelijk dat u contact opnam met ons.
- Niemand weet echter waarvoor u ons contacteerde, tenzij u ons toestemming gaf om uw naam te noemen.
- De inhoud van uw vraag aan ons blijft vertrouwelijk, niet het feit dat u ons contacteert.

Behandeling brieven (4)

- Medische klachten worden op een aparte manier behandeld. Geen enkel lid van de Commissie van Toezicht, zelfs niet de dokter, mag u behandelen of uw medisch dossier inzien. Wij kunnen dus zelf geen oplossing voor uw probleem suggereren.
- Een medische klacht geven wij door aan de hoofdverpleegster van het Medisch Centrum van het PCB. Zij kan uw medisch dossier inzien, u uitnodigen voor een gesprek of u laten onderzoeken door een andere dokter (ook verbonden aan het Medisch Centrum) dan uw behandelende geneesheer.
- Wij doen dit alleen als u toestemming geeft om uw vraag door te geven aan de hoofdverpleegster, en om uw dossier te laten inzien door een dokter van het Medisch Centrum. Wanneer u een medische klacht indient is het belangrijk dat u ons tegelijkertijd ook die toestemming geeft. Anders schrijven wij u opnieuw aan om dit te vragen, en dit veroorzaakt tijdverlies.

Waar kunnen we niet in tussenkomen?

- Er zijn regels en afspraken waaraan wij niets kunnen wijzigen zoals:
 - transfer naar andere gevangenis
 - problemen met uw advocaat
 - vragen voor juridisch advies
 - ...
- ...maar we kunnen wel luisteren en soms kunnen we proberen te bemiddelen.

De Commissie biedt een luisterend oor, bemiddelt waar mogelijk, maar kan niet steeds voor pasklare oplossingen zorgen.

Nog enkele aandachtspunten (1)

- U geeft er misschien de voorkeur aan dat wij uw naam niet noemen bij onze contacten met de directie. Ook dan zullen wij uw vraag behandelen.
- Dergelijke “anonieme klachten” worden enkel in algemene termen behandeld en gecommuniceerd met de directie. Wij proberen er dan voor te zorgen dat u niet herkenbaar bent tijdens ons contact met de directie.
- Zo bijvoorbeeld zullen wij, – als u niet bereid bent uw anonimiteit op te geven, – nooit een naam van een personeelslid noemen t.a.v. de directie, ook niet wanneer u die naam in uw brief vermeld hebt.

Nog enkele aandachtspunten (2)

- De wet verplicht de aanwezigheid van minstens één advocaat in de commissie. Advocaten zijn nu eenmaal best vertrouwd met de materie, de wetgeving en het dagelijkse leven in een gevangenis. Om deontologisch correct te handelen behandelen zij binnen de Commissie van Toezicht nooit klachten van hun eigen cliënten. Dit gebeurt door de andere maand-commissaris of de andere leden van de commissie.
- De ervaring leert dat de gevangenisdirecties van Brugge en Ruislede open staan voor bemiddeling van de Commissie van Toezicht. Uiteraard gaan ze niet altijd mee met de versie van de gedetineerde, maar we hebben al voor vele problemen die ons gesignaleerd werden een aanvaardbare oplossing gevonden.